

Андрушків Б., Гаєвський А., Погайдак О.,
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

**ПРОФЕСІЙНИЙ РІВЕНЬ КАДРІВ У СФЕРІ ПОСЛУГ ЯК ЧИННИК
АКТИВІЗАЦІЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ В УМОВАХ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ**

Andrushkiv B., Gaevsky A., Pohaydak O
Ternopil Ivan Puluj National Technical University

**PROFESSIONALISM OF PERSONNEL IN THE SERVICE SECTOR AS
A FACTOR OF INTENSIFICATION OF EURO-INTEGRATION
TRANSFORMATIONS IN THE CIRCUMSTANCES OF
DECENTRALIZATION OF THE POWER**

Ключові слова: публічне управління та адміністрування, кадри, сфера послуг.
Keywords: public administration, personnel, service sector.

Проблематика кадрів особливо актуальною постає в умовах економічних реформ та удосконаленні систем публічного управління та адміністрування. Актуальність обумовлена не лише відсутністю відповідного досвіду, а і належно підготовлених для цієї справи професійних кадрів. Як відомо, на даний час, відбувається адміністративно-територіальна реформа. Триває формування об'єднань територіальних громад в яких з часу проголошення держаної незалежності успішно функціонують численні підприємства сфери послуг. Окремі підприємства засновано зарубіжними власниками та інвесторами.

В силу згаданих обставин, пошук шляхів та виявлення особливостей підвищення професійного рівня кадрів сфери послуг, (тим більше в умовах Євроінтеграційних перетворень) передбачають свою, особливу, багатфункціональну роль, при тому не лише за умов Європейської адаптації національної економіки чи забезпечення ефективної адміністративно-територіальної реформи в Україні, а і обумовлені необхідністю повноцінного забезпечення потреб населення у відповідних послугах.

Варто звернути увагу на те, що організація адміністративно-територіальної реформи, насправді, у значній мірі торкається і самої сфери послуг при тому у більшій мірі вона стосується його в низових адміністративних районах, де вона відбувається та вимагає системного підвищення професійного рівня кадрів. Знову ж таки необхідно відзначити що власне у цій сфері у зв'язку з активізацією Євроінтеграційних перетворень зростатиме вимогливість споживачів до таких якостей обслуговування як культура, своєчасність, повнота і комплексність ін. та значимість різнохарактерних готельно-ресторанних та ін послуг, що обумовлює потребу різносторонніх здібностей і талантів та робить такі кадри високопрофесійними [7].

Тим часом, відсутність комплексної стратегічної програми розвитку країни не дозволяє досягнути синергетичного ефекту координації та узгодженості дій держави з сферою послуг та різними обслуговуючими установами, підприємствами, громадськістю у цій сфері діяльності. Адже причиною незадоволення населення та сучасної соціально-економічної кризи є не лише воєнний конфлікт, що триває на Сході, але й ряд непопулярних управлінських рішень різних рівнів у цих делікатних сферах суспільного життя серед яких ріст тарифів та цін на окремі види обслуговування та зниженням якості обслуговування.

Сьогодні засвідчило, що необґрунтовані управлінські рішення не лише гальмують, а і не дозволяють реалізувати численні економічні реформи у різних сферах національного

господарства, але й часто призводять до негативних наслідків – виникнення суперечностей інтересів та досягнення у кінцевому результаті збитків та негативних висновків.

Такий стан справ не лише не сприяє успішності ведення на території підприємницької діяльності і розвитку сфери обслуговування, а і викликає внутрішні суспільні протести. Як відмічають аудитори, вітчизняні підприємці що працюють у сфері послуг, діють у складних умовах, орієнтуючись на швидкі терміни окупності бізнесу та менше зацікавленості проявляють для розвитку крупного бізнесу, власне через невизначеність довгострокових перспектив розвитку економіки країни.

Загальновідомо, що внутрішнє середовище для успішного ведення бізнесу складають соціальні, економічні, політичні та правові умови. Вважаємо, що кожна з цих умов потребує вдосконалення та реформаций, але на умовах взаємоузгодження цілей та координації дій відповідно до реформаційних процесів. В свою чергу це можливо при врахуванні усіх ресурсних можливостей як території, так і регіону чи країни загалом, визначення її загальнонаціональних інтересів та стратегічно важливих векторів розвитку не лише у галузевому, регіональному, а і на національному ринку послуг. Зрозуміло, що відсутність такого комплексного підходу до формування успішного територіального середовища не лише негативно відображається на умовах та результативності підприємницької діяльності сфери обслуговування на місцевому ринку, але й не сприяє зміцненню позицій України як стратегічно важливого партнера на зовнішніх ринках, що не відповідає національним інтересам [6].

Не маючи розробленої комплексної, стратегічної програми загальнодержавного розвитку, ідеологічного підґрунтя без врахування місцевих традицій, розвиток економіки країни відбувається невизначеним шляхом. Кожному економісту відомо, аби досягнути успіху у справі необхідно розробити програму, перспективний план чи стратегію. Це ж стосується і країни.

Тому без відповідних програм в т.ч. і підвищення кваліфікації кадрів, які будуть втілювати проекти, програми, плани та стратегію з врахуванням специфіки галузі, регіону і традиції конкретного населеного пункту в життя, всі фінансові розрахунки та прогнози не матимуть належного економічного, ні соціального ефекту. Саме тому, питанню підготовки та перепідготовки кадрів, в умовах адміністративно-територіальної реформи, повинна приділятися конкретна увага як одному з шляхів вирішення цієї проблеми. Неодмінною умовою цього процесу є вивчення особливостей функціонування суб'єктів господарювання та організація роботи з ними. У зв'язку з цим виникає потреба застосування соціологічних методів дослідження в т.ч. опитування, анкетування значної кількості підприємств сфери послуг. В малому бізнесі, де через брак коштів керівник часто вимушений поєднувати різноманітні ролі і функції, питання правильного підбору кадрів стоїть значно гостріше, ніж у середніх і великих компаніях. Тому там залишається високою ціна помилки в прийнятті управлінських рішень.

Як показало вивчення, через означені чинники багато суб'єктів господарювання в сфері послуг, (включаючи інші малі підприємства і компанії) закриваються, так і не реалізувавши до кінця свого покликання. Дослідження показали що такі суб'єкти господарювання, підприємства, як правило, не виконують навіть третини запланованого.

На етапі стратегічного і тактичного планування розвитку сфери послуг, наприклад, в умовах адміністративного району упирається знову ж таки в перелік різнохарактерних проблем. Для їх вирішення необхідно створити робочу групу професіоналів у галузі принаймні з 3-ох людей з відповідними якостями. Якщо оцінювати за ролями чи функціями для них, то для успішної генерації ідей і наступної їх реалізації, виконання необхідне поєднання наступних якостей:

- скептика, який відсіває нереальні фантазії;
- реаліста, який конкретизує задуми, аналізує їх, складає систему послідовної реалізації;
- оптиміста – генератора ідей [7].

На жаль, сумістити означені функції важко. Кваліфікація названих вище працівників повинна бути приблизно на одному рівні, щоб уникнути дисбалансу.

Підбір кваліфікованих співробітників з застосуванням тестування та інших засобів атестації кадрів може бути вирішальним чинником для продовження ефективної роботи не

лише підприємства, а і його структурних підрозділів, підсобного господарства ін. Управлінський та обслуговуючий персонал, налагодження конструктивної співпраці між ними – забезпечує високий рівень якості продукції, робіт та послуг служить гарантією успіху функціонування як підприємств сфери послуг так і територіальної одиниці.

Отже в умовах адміністративно-територіальної реформи, при формуванні об'єднань територіальних громад, високий професійний рівень кадрів у сфері послуг виступає як чинник активізації Євроінтеграційних перетворень. Ці моменти надзвичайно важливі в умовах децентралізації влади. Пошук шляхів підвищення професійного рівня кадрів сфери послуг передбачає управлінсько-економічні, науково-технічні та інші напрями. В цих умовах, є доцільним застосування власне соціологічних підходів до підвищення професійного рівня кадрів сфери послуг забезпечуючи вимоги Європейських стандартів.

В цій ситуації доцільне впровадження певних науково-технічних програм, оформлення трудових відносин фізичної особи – підприємця з найманими працівниками. Їх (трудові відносини) можна оформляти шляхом укладання відповідних трудових угод або цивільно-правових договорів, виходячи з потреб підвищення якості обслуговування, економічної доцільності та об'єктивних обставин (сезонна тривалість та регулярність та систематичність трудових відносин, кількість працівників, ставки їх заробітної плати (розмір отриманої винагороди за цивільно-правовим договором).

Література:

1. Андрушків Б. М. Ефективне управління інноваційними, ресурсними та логістично–маркетинговими чинниками забезпечується використанням багатокомпонентної моделі / Богдан Андрушків, Роман Шерстюк, Віктор Паляниця // Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції „Інноваційні засади управління підприємствами в умовах сталого розвитку“, 25 березня 2016 року. Т., 2016. С. 127-128.
2. «Інноваційні аспекти управління, виробництва, сфери обслуговування» Матеріали восьмої Всеукраїнської науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ імені Івана Пулюя, академіка НАН України Миколи Григоровича Чумаченка / МОН України Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя та ін.. (Тернопіль, 28 березня 2019 року) „Інноваційний розвиток: стратегічний погляд у майбутнє“, року. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А 2019. 93с.
3. Особливості підвищення професійного рівня кадрів готельно-ресторанного бізнесу в умовах Євроінтеграційних перетворень Андрушків Б.М., Ціх Г.В., Погайдак О.Б., Шерстюк Р.П. // Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні засади управління підприємствами в умовах сталого розвитку», 25 березня 2016 року. Т., 2016. С. 127-128.
4. Шерстюк Р. П. Багатокомпонентний підхід до управління інноваційними, ресурсними та логістично–маркетинговими чинниками для ефективної діяльності промислового підприємства / Роман Шерстюк // Матеріали шостої всеукраїнської науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ імені Івана Пулюя, академіка НАН України Миколи Григоровича Чумаченка «Інноваційний розвиток: стратегічний погляд у майбутнє», 06 квітня 2017 року. Т. : ФОП Паляниця В. А, 2017. С. 73.
5. Електронний ресурс. – URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17nhsvtk.pdf>.
6. Електронний ресурс. URL: file:///C:/Temp/Mre_2014_3_4.pdf
7. Електронний ресурс. URL: <http://nz.uad.lviv.ua/static/media/2-53/19.pdf>